

PERINTAH SEGALA RAJA-RAJA (MAJLIS ACEH)

Yahaya Jusoh
Kamarul Azmi Jasmi

Faculty of Islamic Civilization, Universiti Teknologi Malaysia

Suggested Citation:

Jusoh Y. & Jasmi K. A. 2007. *Perintah Segala Raja-Raja (Majlis Aceh)*. Skudai Johor: Penerbit UTM. ISBN: 978-983-52-0421-0.

SYNOPSIS

Buku ini ialah hasil tulisan transliterasi daripada manuskrip Majlis Aceh yang asal bertajuk *Ma Bayyana al-Salatin* yang bermaksud Perintah Segala Raja-Raja. Manuskrip ini telah disalin secara sempurna oleh Isma'il bapa Ahmad sekitar tahun 1231 H/1815 M. Manuskrip Perintah Segala Raja-Raja merupakan satu catatan penting yang membincangkan etika raja dan pegawai, salasiah raja-raja dan senarai pegawai kerajaan dalam pemerintahan kerajaan Aceh Darussalam. Selain itu, manuskrip ini turut merangkumi adat istiadat dan undang-undang perdagangan yang dilaksanakan oleh kerajaan Aceh. Segala adat istiadat diraja dan peraturan pemerintahan yang dijalankan memperlihatkan wujudnya percampuran adat dan Islam. Manuskrip ini juga menunjukkan betapa pengaruh Islam amat menyerlah termasuklah dalam sistem perdagangan. Apa yang pasti Perintah Segala Raja-Raja satu gambaran penting proses perkembangan dan pembangunan pemerintahan serta ketamadunan masyarakat Melayu Islam di Asia Tenggara khususnya kerajaan Melayu Aceh Darussalam.

Buku ini sesuai digunakan sebagai rujukan dan bahan bacaan oleh pelajar dan pensyarah serta pembaca umum yang ingin mengetahui dan mendalami proses perkembangan pemerintahan dan ketamadunan masyarakat dalam kerajaan Melayu Islam di Asia Tenggara.

CONTENTS

Prakata
Pendahuluan
Transliterasi
Singkatan

BAB 1 ETIKA RAJA DAN PEGAWAI

Pertama
Kedua
Ketiga
Keempat
Kelima
Keenam
Ketujuh
Kelapan
Kesembilan
Kesepuluh
Kesebelas
Keduabelas

BAB 2 SALASIAH RAJA-RAJA ACEH

Sejarah Salasiah

BAB 3 ADAT ISTIADAT RAJA ACEH

Istiadat Pengumuman Puasa
Istiadat Malam *Laylat Al-Qadr*
Istiadat Malam 27 Ramadan
Istiadat Sembahyang Hari Raya Puasa
Adat Istiadat Majlis Hari Raya
Adat Istiadat Raja Sembahyang Hari Raya Haji dan Korban
Istiadat Raja Sembahyang Jumaat
Istiadat Hulubalang Masuk Mengadap
Adat Istiadat Mandi Safar

BAB 4 PEGAWAI KERAJAAN ACEH

Hulubalang
Kejurung Tandil
Bentara
Penghulu Kurkun
Bentara Pidir
Hulubalang Pasai

BAB 5 UNDANG-UNDANG DAN PERATURAN PERDAGANGAN

Undang-undang Perdagangan Sejak Zaman Iskandar Muda Johan

Glosari

REFERENCES

- Braddell (1850). *Journal of the Indian Archipelago and Eastern Asia*. Singapore. Vole. 4, 728-33. hal. 26-32.
G.W.J. Dreweis & P. Voorhoeve (1958). Adat Atjeh. VKI, no.24, s. Cravehage: Marinus Nijhorff, hal.14.
M.C. Ricklefs & P. Voorhoeve (1977). Indonesian manuscripts in Great Britain. London: Oxford University Press.
Hal. 8-144.